

Almindelige domstole - Finland

Den originale sprogudgave af denne side er blevet ændret for nylig. Den sprogudgave, du kigger på nu, er i øjeblikket ved at blive oversat af vores oversættere.

Dette afsnit indeholder oplysninger om de almindelige domstole i Finland.

Almindelige domstole – indledning

Domstolene i Finland kan inddeles i **almindelige domstole** for civile sager og straffesager, **forvaltningsdomstole** for forvaltningsretlige sager og **særlige domstole**.

Ved "**almindelige domstole**" forstås domstole, hvis kompetenceområder er generelle. Med andre ord behandler de retstvister, som ikke hører ind under en anden domstols ansvarsområde. De almindelige domstole omfatter:

- **distriktsdomstolene** (käräjäoikeus/tingsrätt) (for øjeblikket 51, reduceres til 27 i 2010)
- **appeldomstolene** (hovioikeus, hovrätt, 6)
- **højesteret** (Korkein oikeus/Högsta domstolen).

De almindelige forvaltningsdomstole omfatter forvaltningsdomstolene (hallinto-oikeus/förvaltningsdomstol, 8). Den højeste forvaltningsdomstol er **den øverste forvaltningsdomstol** (Korkein hallinto-oikeus/Högsta förvaltningsdomstolen).

Distriktsdomstole

Lokale domstole eller distriktsdomstole fungerer som almindelige domstole i første instans. De behandler civile sager og straffesager samt sager, der vedrører behæftelse (ejendomsskatter) og ejerskab af fast ejendom (pant i fast ejendom og registrering af rettigheder over fast ejendom). For øjeblikket findes der 51 domstole af denne art i Finland. De varierer væsentligt i størrelse. De største har ca. 80 dommere og et samlet personale på ca. 250 medarbejdere, herunder kontorfunktionærer, fogeder og unge advokater, der er i domstolspraktik. De mindste domstole har to faste dommere og ca. ti øvrige tjenestemænd.

Bestemmelser om domstolenes virkeområder og forvaltning af domstolene findes i **lov om distriktsdomstole** og den ledsagende bekendtgørelse, i de relevante stående ordrer og i de mere specifikke regler og anvisninger i statutten. Ifølge loven er retspræsidenten ved en domstol i første instans også administrativ leder af den pågældende domstol.

En distriktsdomstol har også lægdommere, som primært deltager i straffesager. Lægdommerne vælges af kommunalråd. Justitsministeriet godkender det antal lægdommere, der skal vælges af kommunerne. Deres godtgørelse betales af staten.

Procedure ved distriktsdomstole

Ved en distriktsdomstol opdeles en **civil sag** i to faser: en **indledende forberedelse** og en **hovedforhandling**. Den indledende forberedelse starter med parternes skriftlige indlæg. En række sager – vedrørende inddrivelse af fordringer – løses allerede i denne fase. Forberedelsen foregår mundtligt med én dommer, der leder retsmødet.

Hvis sagen ikke kan løses i denne fase, fastlægges der en særskilt hovedforhandling. Her er distriktsdomstolen sammensat af enten én eller tre dommere, undtagen i familieretlige sager, hvor domstolen kun udgøres af en enkelt dommer. Procedurene er så sammenhængende som muligt.

I **straffesager** afhænger distriktsdomstolens sammensætning af den pågældende lovertrædelse. Sager om simple overtrædelser behandles af én dommer, og mere alvorlige overtrædelser behandles af et panel bestående af én dommer og tre lægdommere.

Den strafferetlige procedure følger de samme principper som i civile sager. Domstolen kan bede den tiltalte om at tage stilling til tiltalen før hovedforhandlingen. Proceduren er mundtlig, og dommen baseres på de faktuelle omstændigheder, som parterne personligt har bragt til domstolens kendskab. Alle beviser fremlægges ved hovedforhandlingen. Igen er procedurerne så sammenhængende som muligt. Domstolens sammensætning kan ikke ændres under hovedforhandlingen.

Hvis dommerne ikke når til **enighed** om afgørelsen, stemmer de om den. Hver lægdommer i panelet har en individuel stemme. Ved stemmelighed i en civil sag træffer dommeren den endelige afgørelse. I en straffesag gælder det mildeste alternativ.

Dommen fra en distriktsdomstol viser, hvordan sagen er blevet løst, og indeholder en begrundelse. I de fleste tilfælde afsiges dommen for parterne umiddelbart efter hovedforhandlingens afslutning. I omfattende eller på anden vis komplicerede sager kan domsafsigelsen dog udskydes med højst to uger og dommen udleveres skriftligt af justitskontoret.

Appeldomstole

Finland har seks **appeldomstole**. Som overinstanser behandler disse ankesager og klager over distriktsdomstolenes afgørelser. I visse sager handler appeldomstolene også som domstole i første instans, f.eks. i sager om embedsmisbrug mod en dommer fra en underinstans eller højtrangerende tjenestemænd.

Appeldomstolene er også ansvarlige for at overvåge lovens anvendelse ved distriktsdomstolene og for visse omstændigheder vedrørende domstolsforvaltningen. Der er særlig ét forvaltningsmæssigt spørgsmål, som kræver, at der afgives en udtalelse til den retlige udvælgelseskomité om ansøgere, som ansøger om at blive udnævnt til dommer ved en distriktsdomstol eller en appeldomstol. Udtalelsen udarbejdes af det udvalg hos appeldomstolen, som er ansvarligt herfor. Præsidenten (retspræsidenten) for en appeldomstol er ansvarlig for dens virkeområde og effektivitet.

Appeldomstolene er opdelt i **afdelinger**, som hver især ledes af en højtstående dommer i samarbejde med andre dommere. Sager behandles sædvanligvis af en afdeling ved appeldomstolen, som består af tre dommere.

Procedure ved appeldomstole

Indtil april 1998 var procedurerne ved appeldomstolene primært skriftlige. Ved sådanne procedurer behandles og løses sagerne efter en forelæggelse baseret på skriftlige beviser, som er indsendt til domstolene. Reformen af procedurerne ved appeldomstolene har øget antallet af mundtlige domsforhandlinger. Retsassessorer og højtstående sekretærer ved domstolene foretager nu forelæggelsen (referendarer).

Højesteret

Højesteret er den **højeste appeldomstol**. Ligesom appeldomstolene inddeles højesteret i afdelinger, der for at være juridisk kompetente består af fem medlemmer.

For at indbringe en sag for højesteret skal den berørte eller involverede part ansøge om tilladelse til at anke en dom fra en domstol. Ved modtagelsen af et sådant andragende undersøger højesteret, hvorvidt der kan gives tilladelse til at indgive anke i lige netop denne sag. Spørgsmålet behandles af et **panel** bestående af to eller tre personer. Der kan kun gives tilladelse til at anke på baggrund af lovbestemmelser.

Siden 1980 har højesteret været en præcedensskabende institution. En sag, som højesteret har afgjort, sætter i alle henseender en juridisk standard, som andre domstole skal følge i lignende sager. Der kræves ingen tilladelse til at anke i sager, hvor en appeldomstol har fungeret som domstol i første instans.

Højesteret ledes af **højesteretspræsidenten**. Medlemmer af højesteret kaldes højesteretsdommere. Den øverste sekretær, de assisterende sekretærer samt de under- eller overordnede retssekretærer (referendarer) kan alle forelægge sager.

Ud over at behandle lovmæssige sager udnævner højesteret dommere til midlertidige stillinger af et års varighed eller længere. Højesteret kommenterer også lovforslag og benådningansøgninger sendt til Finlands præsident.

Proceduren ved højesteret er sædvanligvis **skriftlig**. **Mundtlige domsforhandlinger** kan dog forekomme, hvis det anses for nødvendigt.

Juridiske databaser

Databasens navn og URL-adresse

[🔗 Det juridiske websted for de finske domstole](#)

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, der er **gratis** adgang.

 [Det juridiske websted for de finske domstole](#) indeholder oplysninger om retssystemet i Finland. Det er en portal for personer, der søger oplysninger om domstole, anklagere, fogeder, retshjælpskontorer og andre offentlige organer, som er en del af retsplejesystemet i Finland.

Det omfatter f.eks. den seneste retspraksis fra appeldomstolene og forvaltningsdomstolene.

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Sidste opdatering: 08/02/2018